

Wrocław, 12 listopada 2014 roku

WK.60/P-2/K-37/J/14

**Pan
Zbigniew Basisty
Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych
w Dzierżoniowie**

**ul. Garbarska 2
58-200 Dzierżoniów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 11 sierpnia do 4 września 2014 r. kontrolę gospodarki finansowej Zarządu Dróg Powiatowych za okres od 1 stycznia 2009 r. do 18 sierpnia 2014 r. z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i bieżących.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole pozostawionym w Zarządzie Dróg Powiatowych 15 września 2014 roku.

Kontrola przeprowadzona w Zarządzie Dróg Powiatowych, zwanego w dalszej części wystąpienia Zarządem, wykazała szereg uchybień i nieprawidłowości, jak również nieuprawnione działania Głównej Księgowej Zarządu, omówionych szczegółowo w protokole kontroli. Nieprawidłowości i uchybienia zostały stwierdzone w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Obowiązująca w Zarządzie dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, zwana dalej polityką rachunkowości, nie została zaktualizowana, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w myśl którego, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację przyjętej przez jednostkę polityki rachunkowości.

Przyjęte w polityce rachunkowości Zarządu zasady klasyfikacji operacji gospodarczych na koncie 201-01 „Zobowiązania budżetowe”, nie uwzględniały prowadzenia analityki do tego konta wg poszczególnych kontrahentów i rodzajów zobowiązań, co było niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 128, poz. 961 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2013 r., poz. 289) oraz art. 17 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, w myśl których „ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: konta wskazane w planach kont należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być (...) uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu

symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce.” „Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności (...) dla rozrachunków z kontrahentami.”

Ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzono na koncie 201-02 „Należności z tytułu dochodów własnych”, co było niezgodne z zasadami obowiązującej w Zarządzie polityki rachunkowości, w myśl której dochody winny być ewidencjonowane na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Ponadto ewidencja należności prowadzona była bez klasyfikacji budżetowej. W myśl przyjętej w Zarządzie polityki rachunkowości oraz zasad określonych w załączniku nr 3 powołanego rozporządzenia określającego szczególne zasady rachunkowości jednostek budżetowych ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych Zarządu, za lata 2009-2012, nastąpiło dopiero w sierpniu 2014 r., co było niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), w myśl którego ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych jednostki powinno nastąpić do 30 kwietnia roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych, zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy o rachunkowości, polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 18 sierpnia 2014 r., łączna kwota przelewów środków pieniężnych z rachunku depozytowego nr 93952700070026107820000005 (ewidencja na koncie 139 „Rachunek środków depozytowych”) na rachunek podstawowy nr 07952700070026107820000001 (ewidencja na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”) wyniosła 371.309,77 zł. Ponadto, w tym okresie ze środków zgromadzonych na rachunku depozytowym opłacane były zobowiązania Zarządu z różnych tytułów o łącznej wartości 435.519,26 zł.

Łączna kwota wykorzystanych środków z rachunku depozytowego wyniosła 806.829,03 zł, natomiast łączna kwota środków pieniężnych zwróconych na rachunek depozytowy wyniosła 738.193,78 (Wn 139 – Ma 130).

W wyniku powyższych operacji stan środków pieniężnych na rachunku depozytowym, był niższy niż kwota zgromadzonych depozytów:

- na 31 grudnia 2010 roku o kwotę 95.084,05 zł,
- na 31 grudnia 2011 roku o kwotę 106.103,71 zł,
- na 31 grudnia 2012 roku o kwotę 225.235,37 zł,
- na 31 grudnia 2013 roku o kwotę 123.716,69 zł,
- na 18 sierpnia 2014 roku o kwotę 68.635,25 zł.

Powyższe działania (nieuprawnione wykorzystanie środków z rachunku depozytowego) były niezgodne z ogólnymi zasadami prowadzenia gospodarki finansowej przez jednostkę budżetową

(Zarząd), określonymi w art. 11 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) stosownie do których samorządowe jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Wpłacane przez kontrahentów wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym (depozytowym) nie mogą być źródłem finansowania działalności jednostki budżetowej, bowiem służą one, w myśl art. 46 ust. 5 oraz art. 147 ust. 2 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 roku, poz. 907 ze zm.), jako zabezpieczenie ewentualnych roszczeń Zamawiającego. Stosownie do art. 45 ust. 8 ustawy o zamówieniach publicznych wadium lub zabezpieczenie należytego wykonania umowy, wniesione w pieniądzu, Zamawiający przechowuje na rachunku bankowym. Ponadto, stosownie do art. 45 ust. 4 i art. 148 ust. 5 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych oraz §21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. Nr 241, poz. 1616), jeżeli wadium lub zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, Zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Oprocentowanie sum depozytowych oraz sum na zlecenie, stanowiących własność osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, powiększa ich wartość, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

W okresie od 15 stycznia 2010 r. do 21 grudnia 2011 r. z rachunku podstawowego Zarządu o nr 07952700070026107820000001 (konto 130 „Rachunek bieżący jednostki”) na rachunki bankowe o nr: 02952700070040081320000001, 73171000070000004804576143, 80102051380000910200486605 Główna Księgowa Zarządu – bez upoważnienia i udokumentowania operacji – dokonała przelewów na łączną kwotę 27.428,82 zł. Kontrolujący ustalili, że rachunki bankowe o nr: 02952700070040081320000001 oraz 80102051380000910200486605, w okresie od czerwca 2009 r. do sierpnia 2014 r., były rachunkami bankowymi Głównej Księgowej Zarządu (konta osobiste).

Na rachunek bankowy nr 73171000070000004804576143 Główna Księgowa Zarządu dokonała 3 przelewów:

- 12 kwietnia 2010 r. na kwotę 1.700,00 zł tytułem „spłata raty minimalnej”,
- 14 czerwca 2010 r. na kwotę 509,60 zł tytułem „Umowa 4804576143”,
- 13 lipca 2010 r. na kwotę 1.000,00 zł tytułem „spłata raty minimalnej”.

Dokonane przez Główną Księgową Zarządu przelewy z rachunku podstawowego Zarządu (konto 130) na jej konta osobiste nie dotyczyły wynagrodzenia ani innych świadczeń pieniężnych z tytułu świadczonej przez Główną Księgową pracy oraz nie zostały udokumentowane.

W dniu 15 kwietnia 2010 r. oraz 17 czerwca 2010 r. z konta bankowego Głównej Księgowej o nr 80102051380000910200486605 na rachunek podstawowy Zarządu o nr 07952700070026107820000001 (konto 130) dokonano zwrotu środków pieniężnych przelanych w dniu 12 kwietnia 2010 r. (kwota 1.700,00 zł) oraz w dniu 14 czerwca 2010 r. (kwota 509,60 zł).

W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 18 sierpnia 2014 r. z rachunku depozytowego Zarządu o nr 93952700070026107820000005 (konto 139) oraz z rachunku bankowego Zarządu o nr 77952700070026107820000002 (konto 133 „Dochody do odprowadzenia”) na rachunki bankowe Głównej Księgowej o nr: 02952700070040081320000001, 80102051380000910200486605 (konta osobiste) oraz na rachunek bankowy o nr 02109022840000000109683738, osoby niebędącej pracownikiem Zarządu, Główna Księgowa Zarządu dokonała przelewów bankowych na łączną kwotę 57.716,51 zł. Dokonane przelewy nie zostały udokumentowane.

Ewidencję księgową operacji związanych z dokonanymi przez Główną Księgową w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 6 sierpnia 2014 r. przelewami środków pieniężnych z rachunków bankowych należących do Zarządu (konta: 130, 133, 139) na jej bankowe konta osobiste oraz inne rachunki bankowe, o których mowa wyżej, prowadzono w korespondencji ze stroną Wn następujących kont: 140-01 „Środki pieniężne w drodze” (w roku 2010), 141-01 „Pieniądze w drodze analitycznie” (od 2011 r.), 240-01 „Pozostałe rozrachunki depozyty”. I tak:

- w 2010 r. równowartość przelewów dokonanych z rachunku podstawowego zaewidencjonowanych na stronie Ma konta 130 w korespondencji ze stroną Wn konta 140-01 wyniosła 15.644,22 zł;
- w 2011 r. równowartość przelewów z rachunku podstawowego zaewidencjonowanych na stronie Ma konta 130 w korespondencji ze stroną Wn konta 141-01 wyniosła 11.784,60 zł, a równowartość przelewów z rachunku depozytowego ujętych na stronie Ma konta 139 w korespondencji ze stroną Wn konta 240-01 wyniosła 8.500 zł;
- w 2012 r. równowartość przelewów dokonanych z rachunku depozytowego zaewidencjonowanych na stronie Ma konta 139 w korespondencji ze stroną Wn kont 141-01 oraz 240-01 wyniosła odpowiednio: 7.412,14 zł i 15.300 zł, a równowartość przelewu z innego rachunku bankowego Zarządu ujętych na stronie Ma konta 133 w korespondencji ze stroną Wn konta 141-01 wyniosła 570,04 zł;
- w 2013 r. równowartość przelewów dokonanych z rachunku depozytowego zaewidencjonowanych na stronie Ma konta 139 w korespondencji ze stroną Wn kont 141-01 wyniosła 17.652,11 zł;
- w 2014 r. równowartość przelewów dokonanych z rachunku depozytowego zaewidencjonowanych na stronie Ma konta 139 w korespondencji ze stroną Wn kont 141-01 wyniosła 8.114,98 zł;

W podanym wyżej okresie Główna Księgowa z rachunku depozytowego Zarządu przełała na konto osobiste (rachunek o nr 02952700070040081320000001) kwotę w łącznej wysokości 167,24 zł tytułem „zwrot na rachunek”. Łączna kwota środków pieniężnych, przelanych przez Główną Księgową, bez udokumentowania operacji, z rachunków bankowych Zarządu (rachunki o nr: 07952700070026107820000001, 77952700070026107820000002, 93952700070026107820000005) na rachunki bankowe należące do Głównej Księgowej (o nr: 80102051380000910200486605, 02952700070040081320000001) oraz na inne rachunki bankowe (o nr: 73171000070000004804576143, 02109022840000000109683738), w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 18 sierpnia 2014 r., wyniosła 85.145,33 zł.

Łączna kwota brakujących środków pieniężnych na rachunku depozytowym Zarządu z tytułu dokonywanych w latach 2010-2014 zasileń rachunku podstawowego Zarządu oraz zapłaty zobowiązań Zarządu z różnych tytułów, a także przelewów dokonanych przez Główną Księgową na inne rachunki bankowe (w tym jej konta osobite), wg stanu na dzień 18 sierpnia 2014 r. wyniosła 125.781,72 zł.

Stwierdzono przypadki fałszowania dokumentacji księgowej – wyciągów bankowych - polegające na: zamazaniu danych beneficjenta przelewu środków oraz zmiany nazwy odbiorcy przelewu (dotyczy rachunku bankowego o nr 07952700070026107820000001 – WB 2010/06, 2011/01, 2011/06; dotyczy rachunku bankowego o nr 93952700070026107820000005 – WB 2013/09, 2013/11). Stosownie do art. 270 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) „kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

Ponadto ustalono, że dokonywane były księgowania niewystępujących operacji gospodarczych. I tak:

- na koncie 140-01 pod datą 31 grudnia 2010 r., w Dzienniku częściowym PK „Pozostałe operacje” nr 00086, raport 0012, poz. 00014, na stronie Wn konta 140-01 oraz na stronie Ma konta 800-01 „Fundusz jednostki w środkach obrotowych” zaewidencjonowano operację na kwotę 80.430,74 zł o treści „parowanie konta”,
- na koncie 141-01 pod datą 31 października 2013 r., w Dzienniku częściowym PK „Pozostałe operacje” nr 00053, raport 0010, poz. 00005, na stronie Ma konta 140-01 oraz na stronie Wn konta 080-14 „Przebudowa Pieszyce-Bielawa” zaewidencjonowano operację na kwotę 25.580,34 zł o treści „do OT”.

oraz na koncie 240-01 zaewidencjonowano następujące operacje:

- pod datą 31 grudnia 2010 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00095, raport 0012, poz. 00024, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 800-01 „Fundusz jednostki w środkach obrotowych” zaewidencjonowano operację na kwotę 100.000 zł o treści „korekta depozytów”.

- pod datą 31 stycznia 2011 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00005, raport 0001, poz. 00005, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 800-01 „Fundusz jednostki w środkach obrotowych” zaewidencjonowano operację na kwotę 100.000 zł o treści „korekta BO”.
- pod datą 31 lipca 2011 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00047, raport 0007, poz. 00007, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 401-11 „Pozostałe materiały” zaewidencjonowano operację na kwotę 33.674,72 zł bez żadnej treści.
- pod datą 31 lipca 2011 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00047, raport 0007, poz. 00007, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 402-01 „Remont dróg i chodników” zaewidencjonowano operację na kwotę 18.249,08 zł bez żadnej treści.
- pod datą 31 grudnia 2011 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00097, raport 0012, poz. 00012, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 231-01 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” zaewidencjonowano operację na kwotę 4.929,39 zł o treści „czyszczenie sald”.
- pod datą 31 grudnia 2011 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00097, raport 0012, poz. 00012, na stronie Wn konta oraz na stronie Ma konta 640-01 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” zaewidencjonowano operację na kwotę 19.107,00 zł o treści „czyszczenie sald”.
- pod datą 31 października 2012 r., w Dzienniku częściowym PK – „Pozostałe operacje” nr 00068, raport 0010, poz. 00009, na stronie Ma konta oraz na stronie Wn konta 141-01 „Pieniądze w drodze analitycznie” zaewidencjonowano operację ze znakiem ujemnym „-”, na kwotę 6.350 zł o treści „korekta”.

Żadna z wymienionych wyżej operacji nie została udokumentowana, co było niezgodne z art. 20 ust 2 powołanej ustawy o rachunkowości, w myśl którego „podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi": zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów; zewnętrzne własne – przekazywane w oryginale kontrahentom; wewnętrzne – dotyczące operacji wewnątrz jednostki.

Powyższe zapisy księgowe świadczą o nierzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych Zarządu oraz o naruszeniu najważniejszych zasad prowadzenia rachunkowości. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 1 i 2 i 4 ustawy o rachunkowości, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i sprawdzalnie. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty, a prowadzone sprawdzalnie jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, a w szczególności udokumentowanie zapisów

pozwała na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Bilans otwarcia (BO) na koncie 240-01 „Pozostałe rozrachunki depozyty” dla roku 2011 wyniósł 252.620,26 zł i był wyższy o kwotę 100.000 zł od bilansu zamknięcia (BZ) roku 2010, co było niezgodne z zasadą ciągłości określoną w art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, stosownie do której wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów (czyli BZ) należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (czyli jako BO). Ponadto przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald (art. 13 ust 5 ustawy o rachunkowości).

W 2009 i w 2010 r. zobowiązania z tytułu ubezpieczeń grupowych pracowników Zarządu, ewidencjonowano na stronie Ma konta 240-02 „Ubezpieczenia grupowe”, a część zmniejszeń zobowiązań z tytułu ich zapłaty na stronie Wn konta 240-01 „Pozostałe rozrachunki depozyty”. Zgodnie z obowiązującą w Zarządzie polityką rachunkowości, rozrachunki z tytułu ubezpieczeń grupowych pracowników winny być ewidencjonowane na koncie 240-02 „Ubezpieczenia grupowe”, w tym również zmniejszenie stanu zobowiązań. Łączna kwota nieprawidłowo zaewidencjonowanych na koncie 240-01 zapłat w 2009 r. wyniosła 3.952,08 zł, a w 2010 r. - 1.477,04 zł. Skutkiem błędnej ewidencji (na koncie 240-01 zamiast 240-02) był nieprawidłowy stan zobowiązań z tytułu przyjętych od kontrahentów depozytów oraz zabezpieczeń z tytułu należytego wykonania umów (saldo Ma konta 240-01)

W 2012 roku saldo Ma konta 240-02 wyksięgowano zapisem ujemnym, w kwocie 5.788,40 zł, w korespondencji z kontem 141-01 „Pieniądze w drodze analitycznie”.

Ponadto stwierdzono, że w 2013 r. na stronie Ma konta 240-02 „Ubezpieczenia grupowe” zaewidencjonowano operację o treści „korekta” na kwotę 119,76 zł w korespondencji ze stroną Wn konta 401-11 „Pozostałe materiały”. Powyższe świadczyło o nierzetelnym prowadzeniu ksiąg rachunkowych oraz nieprzestrzeganiu zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, a w szczególności zasady dokonywana zapisów księgowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, w celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 1, 2 i 3 ustawy o rachunkowości oraz zasad wynikających z przyjętej polityki rachunkowości Zarządu, w tym Zakładowego Planu Kont.

Łączna wartość faktur z grudnia 2010 r. zaewidencjonowana w styczniu 2011 r. wyniosła 223.281,55 zł, z grudnia 2011 r. zaewidencjonowana w styczniu 2012 r. – 47.918,88 zł, z grudnia 2012 r. zaewidencjonowana w styczniu 2013 r. – 38.434,54 zł. Zarząd w przyjętej polityce rachunkowości nie określił momentu tzw. zamknięcia miesiąca, polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub korekty zapisów w danym miesiącu. W związku z tym stosownie do art. 6 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1-2 ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należało wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym (w grudniu). Zgodnie z zasadą memoriału, wyrażoną

w art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty

W zakresie użytkowania walca wibracyjnego AV26-2 AMMAN nr seryjny 21762, w okresie od września 2009 roku do sierpnia 2014 roku, stanowiącego własność ZDP.

Walec wibracyjny AV26-2 AMMAN, stanowiący od lipca 2009 r. własność Zarządu, w okresie od października 2011 r. do dnia 26 sierpnia 2014 r., znajdował się na terenie prywatnej firmy – Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Ziemnych i Transportowych „TOM-TRANS”. W trakcie trwania kontroli, walec został przetransportowany na teren Zarządu w dniu 27 sierpnia 2014 roku. Inspektorzy kontroli ustalili, że stan licznika motogodzin (mth) przed wywiezieniem ww. walca do prywatnej firmy wynosił 376 mth, a spisany protokolarnie w dniu 27 sierpnia 2014 r. o godz. 12⁴⁵ stan licznika wskazywał 813 mth. Jak ustalono, w okresie od października 2011 r. do 27 sierpnia 2014 r. wskazana wyżej firma, bez umowy i zezwolenia ze strony Zarządu, wykorzystywała sprzęt na potrzeby własne (w ilość 437 mth).

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Kierownik Działu Technicznego Zarządu Pan Z.G.

Funkcjonujący w Zarządzie system kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, w szczególności w zakresie: ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, delegowania uprawnień oraz zarządzania ryzykiem, nie zapewnił realizacji celów i zadań Zarządu w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, należy do obowiązków kierownika jednostki.

W zakresie opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego

Decyzjami o nr: 21/13, 42/13, 91/13, 98/13, 111/13, 123/13 ustalono opłaty za zajęcie pasa drogowego w niewłaściwych wysokościach (przyjęcie do wyliczeń opłaty powierzchni mniejszej niż 1m² oraz błędy rachunkowe popełniane przy naliczaniu opłaty). Stosownie do art. 40 ust. 4 i 10 ustawy z 21 lipca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 260 ze zm.), zajęcie pasa drogowego o powierzchni mniejszej niż 1 m² lub powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego lub urządzenia mniejszej niż 1 m² jest traktowane jak zajęcie 1 m² pasa drogowego. Powyższe skutkowało pobraniem opłaty w wysokości wyższej niż należna o 94 zł (dotyczy decyzji o nr: 123/13, 111/13, 21/13 42/13) oraz w wysokości niższej niż należna o 233,12 zł (dotyczy decyzji o nr: 91/13, 98/13, 123/13).

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Specjalista ds. Technicznych i Zamówień Publicznych Pan S.T.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Dyrektora, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) w zakresie:
 - a) zaktualizowania przyjętych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych (polityki rachunkowości), stosownie do art. 10 ust.2 ustawy, w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 289),
 - b) stosowania przyjętych zasad rachunkowości w celu rzetelnego i jasnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
 - c) ujmowania w księgach rachunkowych operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - d) zachowywania zasady ciągłości prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy,
 - e) zapewnienia automatycznej kontroli ciągłości zapisów, stosownie do art. 13 ust. 5 ustawy,
 - f) ujmowania w księgach rachunkowych Zarządu wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy,
 - g) zachowywania terminów oraz zasad ostatecznego zamykania ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 12 ust. 5 ustawy oraz §18 ust. 3 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości,
 - h) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - i) dokonywania zapisów w księgach rachunkowych tylko na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy,
 - j) rzetelnego i bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 1-3 ustawy.
2. Ewidencjonowanie należności z tytułu dochodów budżetowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z odpowiednim wyodrębnieniem kont analitycznych, tj. wg

dłużników oraz podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

3. Właściwe (zgodne z treścią ekonomiczną) nazwanie konta 201 (obecnie konto 201-01 ma nazwę „Zobowiązania budżetowe) oraz prowadzenie do konta rozrachunków (konto 201) odpowiedniej ewidencji analitycznej (wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz poszczególnych kontrahentów), stosownie § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
4. Ustalenie prawidłowych stanów depozytów oraz zaprzestanie finansowania działalności Zarządu środkami pochodzącymi ze zgromadzonych depozytów, stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), art. 45 ust 4 i 8, art. 46 ust. 5, art. 147 i 148 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2013 roku, poz. 907 ze zm.), §21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. Nr 241, poz. 1616).
5. Dokonanie zwrotu środków pieniężnych na rachunek depozytowy Zarządu, które bezprawnie zostały wykorzystane przez Główną Księgową Zarządu oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o dokonaniu zwrotu środków wraz z potwierdzonymi za zgodność z oryginałem kserokopiami dokumentów potwierdzających dokonanie operacji zwrotu.
6. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach działań mających na celu wyeliminowanie skutków błędnych i nierzetelnych zapisów w księgach rachunkowych, warunkujących uznanie ksiąg rachunkowych Zarządu za rzetelne, bezbłędne oraz sprawdzalne.
7. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o sposobie rozwiązania sprawy bezumownego i bezpłatnego użytkowania przez firmę Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Ziemnych i Transportowych „TOM-TRANS” walca wibracyjnego AV26-2 AMMAN, stanowiącego własność Zarządu.
8. Prawidłowe naliczanie opłat za zajęcie pasa drogowego, stosownie do art. 40 ust. 4 i 10 ustawy z 21 lipca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 260 ze zm.).
9. Dokonanie korekt naliczonych w 2013 r. opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego i poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach finansowych z tego wynikających.
10. Przestrzeganie zapisów zawartych w art. 68 ust. 1 i 2 w związku z art. 69 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) w zakresie: ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, delegowania uprawnień oraz zarządzania ryzykiem, mających na celu zapewnienie realizacji celów i zadań Zarządu w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od

dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Janusz Guzdek

Starosta Powiatu Dzierżoniowskiego